

در نخستین روز همایش «بازآفرینی در بحران؛ کد بقا» مطرح شد؛

از بقا تا بازآفرینی؛ نسخه‌ای برای عبور از بحران

نخستین روز همایش «بازآفرینی در بحران؛ کد بقا» از سلسله رویدادهای «کلینیک صنعت»، با حضور جوانان و اعضای انجمن جوانان کارآفرین استان آذربایجان شرقی، با تمرکز بر چالش‌های کسب‌وکارها در شرایط بحرانی، فرصتی برای همداندیشی، انتقال تجربه و بررسی راهکارهای افزایش تاب‌آوری و بازآفرینی بنگاه‌های اقتصادی، در اتاق تبریز برگزار شد.

جوانان، نه یک نیروی کار، که منشأ نوآوری و تحول هستند

نوید امجد، عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی تبریز با تأکید بر ضرورت تغییر نگاه سنتی به جوانان گفت: جوانان نباید صرفاً به عنوان نیروی جایگزین در اقتصاد و جامعه دیده شوند، بلکه باید با فراهم کردن بستر مناسب، از ظرفیت خلاقیت، نوآوری و ایده‌های ساختارشکن آنان برای ایجاد تحول استفاده کرد.

امجد با اشاره به ضرورت بازتعریف مفهوم «جوان» در جامعه و اقتصاد اظهار کرد: ابتدا باید مشخص کنیم که از واژه «جوان» چه فهمی داریم و چه تصویری از نقش جوانان در جامعه و اقتصاد ارائه می‌کنیم. در گذشته، جوانان را بیشتر در قالب تشکل‌هایی با عنوان «جوان» و به عنوان افرادی کم تجربه تعریف می‌کردیم که باید آموزش ببینند تا بتوانند به تدریج جایگاه خود را پیدا کنند.

وی افزود: در بسیاری از رویکردهای سنتی، به جوان به عنوان یک نیروی جایگزین و نیروی کار نگاه می‌شد؛ در حالی که امروز این نگاه دیگر پاسخگوی نیازهای جامعه نیست. اگر به فهرست افراد موفق و تأثیرگذار اقتصادی در جهان نگاه کنیم، می‌بینیم که بسیاری از افراد با تجربه همچنان در عرصه اقتصاد حضور دارند و جوانان نیز در کنار آنان به عنوان نیروهای پیشرو، خلاق و نوآور نقش آفرینی می‌کنند. بنابراین باید ببینیم چه عواملی باعث شده جوانان در برخی حوزه‌ها بتوانند در خط مقدم تحولات قرار بگیرند.

امجد ادامه داد: مسئله اصلی این است که جوان، تنها منبعی برای تأمین نیروی کار نیست؛ بلکه می‌تواند منشأ خلاقیت، نوآوری و تحول باشد. باید جوان را به عنوان یک ظرفیت خلاق در نظر بگیریم و بستری فراهم کنیم که این خلاقیت بتواند رشد کند و به نتیجه برسد. برای رسیدن به این هدف، لازم است میان بخش‌های مختلف جامعه و فعالان اقتصادی درباره این نگاه به جوانان به یک توافق و فهم مشترک برسیم.

وی با اشاره به تفاوت میان خلاقیت و نوآوری گفت: خلاقیت ویژگی مهم جوانان است، اما خلاقیت را نمی‌توان به چارچوب و زنجیر کشید. البته خلاقیت قابل آموزش و تقویت است، اما نباید انتظار داشته باشیم که همواره در قالب‌های از پیش تعیین شده حرکت کند. در مقابل، نوآوری زمانی شکل می‌گیرد که یک ایده یا تفکر جدید از مرحله ذهنی عبور کرده و در عمل پیاده‌سازی شود.

این فعال اقتصادی تصریح کرد: امروز بیش از هر چیز به اقدام نیاز داریم؛ یعنی باید شرایطی ایجاد کنیم که ایده‌های جدید جوانان از مرحله حرف و تفکر عبور کرده و به اقدام و اجرا تبدیل شوند. اگر خلاقیت و ایده‌های جوانان فرصت اجرا پیدا نکند، بخش مهمی از ظرفیت این نسل بلااستفاده باقی خواهد ماند.

امجد با تأکید بر ضرورت اصلاح نگاه جوانان به فرصت‌های موجود اظهار کرد: جوان نباید به دنبال رانت ویژه برای خود باشد، بلکه باید برای ایجاد فضای بهتر و ساختن فرصت‌های جدید تلاش کند. جوان باید مطالبه‌گر باشد، اما این مطالبه‌گری باید در مسیر ایجاد تغییر و بهبود شرایط قرار گیرد.

وی ادامه داد: اندیشه نو ذاتاً با ساختارشکنی همراه است و به همین دلیل ممکن است جوان در نگاه سنتی جامعه، فردی ساختارشکن یا حتی عصیانگر تلقی شود؛ در حالی که این ویژگی لزوماً منفی نیست. جامعه‌ای که به دنبال پیشرفت است، به نسلی نیاز دارد که بتواند برخی چارچوب‌های ناکارآمد را به چالش بکشد و راه‌های تازه‌ای برای حل مسائل ارائه دهد.

امجد در پایان تأکید کرد: اگر بتوانیم میان تجربه نسل‌های گذشته و خلاقیت و نوآوری نسل جوان ارتباط مؤثری ایجاد کنیم، می‌توانیم زمینه‌ساز شکل‌گیری جریان جدیدی از کارآفرینی، نوآوری و توسعه اقتصادی باشیم؛ جریانی که در آن جوان نه صرفاً به عنوان نیروی کار، بلکه به عنوان یکی از مهم‌ترین منابع خلق ایده و تحول اقتصادی شناخته شود.

«بازآفرینی در بحران» ضرورتی برای تداوم فعالیت بنگاه‌های اقتصادی است

جعفر محرم‌پور، دبیر اتاق بازرگانی تبریز با تأکید بر ضرورت تغییر نگرش فعالان اقتصادی در مواجهه با شرایط بحرانی گفت: در شرایطی که عدم قطعیت به یکی از ویژگی‌های اصلی اقتصاد کشور تبدیل شده، بنگاه‌های اقتصادی برای ادامه فعالیت خود نیازمند نوآوری، پویایی و سازگاری با شرایط جدید هستند.

محرم‌پور، در نخستین رویداد از سلسله برنامه‌های «کلینیک صنعت» با محوریت «بازآفرینی در بحران» اظهار کرد: امروز بیش از هر زمان دیگری با شرایطی مواجه هستیم که

«عدم قطعیت» به بخشی از زندگی روزمره و فعالیت های اقتصادی ما تبدیل شده است. از صبح که روز خود را آغاز می کنیم تا پایان شب، با مجموعه ای از ابهامات و شرایط پیش بینی ناپذیر روبه رو هستیم.

وی افزود: در چنین شرایطی، صنعتگران و کارآفرینان دیگر صرفاً فعالان اقتصادی نیستند، بلکه به نوعی هنرمندان حوزه اقتصاد محسوب می شوند؛ چراکه اداره یک بنگاه اقتصادی در شرایط کنونی نیازمند تلفیقی از دانش، تجربه، خلاقیت و توانایی مقابله با بحران هاست.

محرم پور با اشاره به مفهوم «بازآفرینی در بحران» گفت: برای موفقیت در شرایط بحرانی، نخست باید ریشه دار بود و دوم اینکه نمی توان ایستا و ساکن ماند و منتظر وقوع یک معجزه یا تغییر شرایط بود. بنگاه های اقتصادی باید توانایی حرکت، نوآوری و تطبیق خود با شرایط جدید را داشته باشند.

وی با اشاره به طراحی پوستر این رویداد خاطرنشان کرد: تلفیق تصویر چرخ دنده ها و درخت در پوستر این همایش نیز با هدف نمایش همین رویکرد طراحی شده است؛ درخت نماد ریشه دار بودن و چرخ دنده ها نماد حرکت، پویایی و سازگاری با شرایط هستند. در واقع، بازآفرینی در بحران زمانی محقق می شود که ریشه دار بودن با حرکت و نوآوری همراه شود.

دبیر اتاق بازرگانی تبریز ادامه داد: واقعیت این است که در شرایط بحرانی، فعالان اقتصادی که اهلیت و توانمندی لازم برای فعالیت اقتصادی را ندارند، در زمره نخستین گروه هایی قرار می گیرند که از چرخه اقتصاد حذف می شوند. این موضوع شاید تلخ باشد، اما واقعیتی است که نمی توان آن را نادیده گرفت.

وی افزود: حتی اگر از مزیت هایی همچون انرژی یا نیروی کار ارزان سخن بگوییم، شرایط اقتصادی و تحولات موجود نشان می دهد، بنگاه هایی که فاقد ریشه و بنیان های مستحکم هستند، توانایی ادامه مسیر را نخواهند داشت. از سوی دیگر، حتی مجموعه هایی که ریشه دار و باسابقه هستند نیز اگر توانایی نوآوری، تحول و تطبیق خود با شرایط جدید را نداشته باشند، در معرض آسیب قرار خواهند گرفت.

محرم پور با اشاره به ضرورت تغییر نگاه نسبت به نشست ها و رویدادهای اقتصادی اظهار کرد: امروز بخشی از جامعه نسبت به برگزاری جلسات، همایش ها و سمینارها نگاه مثبتی ندارد؛ چراکه در بسیاری از موارد، افراد ساعت ها در جلسات حضور داشته اند، سخن گفته اند و شنیده اند، اما در نهایت اتفاق عملی و خروجی مشخصی از آن جلسات حاصل نشده است.

وی افزود: به همین دلیل، ایده «کلینیک صنعت» از چند ماه قبل با رویکردی متفاوت طراحی شد تا شرکت کنندگان صرفاً شنونده نباشند و بتوانند با یک مسئله و دغدغه مشخص وارد رویداد شده و با ایده، راهکار یا نگاه جدیدی از آن خارج شوند.

دبیر اتاق بازرگانی تبریز خاطرنشان کرد: امیدواریم نخستین رویداد کلینیک صنعت بتواند الگویی برای سایر تشکل های اتاق بازرگانی باشد. وی ادامه داد: در حال حاضر، ۱۲ تشکل در اتاق بازرگانی فعالیت می کنند و امیدواریم برگزاری این رویداد، زمینه ساز برگزاری دست کم ۱۲ برنامه مشابه با محوریت حل مسئله و ارائه راهکارهای کاربردی باشد.

دبیر اتاق تبریز با تأکید بر ضرورت نگاه به درون گفت: شاید نتوانیم به تنهایی تمامی مشکلات کشور و اقتصاد را حل کنیم، اما می توانیم در مجموعه ها و حوزه های مدیریتی خود تغییر ایجاد کنیم. لازم است به جای تمرکز صرف بر مشکلات بیرونی، به درون سازمان ها و بنگاه های اقتصادی خود بازگردیم و برای حل مسائل موجود در حوزه اختیار و مسئولیت خود تلاش کنیم.

محرم پور ادامه داد: شرایط اقتصادی کشور به گونه ای است که فعالان اقتصادی هر روز با تحولات جدیدی مواجه می شوند و نمی توان با الگوها و روش های تکراری گذشته به مقابله با این شرایط رفت. ما به رویکردها و مدل های جدید نیاز داریم و باید بپذیریم که شرایط جدید، راه حل های جدیدی را نیز می طلبد.

وی یکی دیگر از اهداف این رویداد را تقویت فرهنگ گفت وگو عنوان کرد و گفت: یکی از مهم ترین مهارت هایی که باید در فضای اقتصادی و اجتماعی تمرین کنیم، گفت وگو و شنیدن نظرات یکدیگر است.

گاهی افراد تنها منتظر پایان صحبت طرف مقابل هستند تا پاسخ خود را ارائه دهند، در حالی که گفت وگوی واقعی زمانی شکل می گیرد که بتوانیم به درستی بشنویم، دیدگاه های مختلف را درک کنیم و از تضارب آرا برای رسیدن به راه حل استفاده کنیم.

دبیر اتاق بازرگانی تبریز افزود: به همین منظور، در این رویداد بخش هایی همچون مناظره، بررسی پرونده های واقعی و انتقال تجربه پیش بینی شده است. در بخش انتقال تجربه نیز فعالان اقتصادی و افرادی که مسیرهای دشوار و بحران های مختلف را پشت سر گذاشته اند، از تصمیمات، موفقیت ها و حتی اشتباهات خود سخن خواهند گفت تا دیگران بتوانند از این تجربیات استفاده کنند.

وی با اشاره به اهمیت تجربه فعالان اقتصادی گفت: گاهی افراد زمانی که به گذشته نگاه می کنند، با توجه به تمام سختی ها و چالش هایی که برای ایجاد و توسعه یک کسب وکار پشت سر گذاشته اند، ممکن است حتی بگویند، اگر از ابتدا از تمام این دشواری ها اطلاع داشتند، شاید هرگز آن مسیر را آغاز نمی کردند.

محرم پور تصریح کرد: راه اندازی و توسعه یک کسب وکار، به ویژه در شرایط اقتصادی ایران، مسیری ساده نیست. کسی که وارد حوزه تولید و کارآفرینی می شود، در بسیاری از مواقع از ابتدا نمی داند در مسیر رشد و توسعه کسب وکارش با چه بحران ها و دشواری هایی مواجه خواهد شد. شاید اگر تمام این مسیر از ابتدا به صورت کامل برای او ترسیم شود، حتی از ورود به آن منصرف شود.

وی با اشاره به سال ها فعالیت و ارتباط خود با فعالان اقتصادی بیان کرد: پس از بیش از دو دهه فعالیت و استفاده از تجربیات کارآفرینان و صاحبان کسب وکار، بیش از گذشته به این نتیجه رسیده ام که ورود به عرصه تولید و کارآفرینی در ایران، ترکیبی از عشق، انگیزه، جسارت و گاهی دیوانگی است؛ اما همین افراد هستند که می توانند زمینه ساز توسعه و پیشرفت کشور شوند.

دبیر اتاق بازرگانی تبریز گفت: هدف ما این است که در فضایی گفتگومحور و مشارکتی، یاد بگیریم چگونه با یکدیگر تعامل کنیم، مسائل را به صورت مشترک بررسی کنیم و برای آن ها به راه حل برسیم. شاید سال ها درباره مشارکت و گفت وگو صحبت کرده ایم، اما اکنون باید این مفاهیم را در عمل تمرین کنیم.

وی ادامه داد: بخش نخست این رویداد به صورت مناظره محور برگزار خواهد شد و در روز دوم نیز برنامه هایی با محوریت تفکر انتقادی و انتقال تجربه پیش بینی شده است. محرم پور در بخش دیگری از سخنان خود با تأکید بر اهمیت «نگرش» اظهار کرد: مهم ترین هدف ما از برگزاری این رویداد و مجموعه برنامه های آموزشی اتاق بازرگانی، تغییر و ارتقای نگرش است. نگرش ما به کسب وکار، محیط پیرامون، بحران ها و حتی مشکلاتی که با آن ها مواجه هستیم، می تواند مسیر تصمیم گیری و آینده ما را تغییر دهد.

وی افزود: برای ایجاد تغییرات بزرگ، همیشه به اقدامات عجیب و خارق العاده نیاز نداریم؛ گاهی تنها یک تغییر کوچک در زاویه دید و نگرش، می تواند مسیر تازه ای پیش روی ما قرار دهد.

محرم پور در پایان ابراز امیدواری کرد: نخستین رویداد «کلینیک صنعت» بتواند آغازگر مجموعه ای از برنامه های مسئله محور و کاربردی باشد و شرکت کنندگان با نگاهی متفاوت و دستاوردی عملی این رویداد را ترک کنند.

وی تأکید کرد: هدف نهایی ما این است که یاد بگیریم در دل بحران ها تنها به بقا فکر نکنیم، بلکه با تغییر نگرش، نوآوری و بازآفرینی، مسیر تازه ای برای آینده کسب وکارها و اقتصاد کشور ایجاد کنیم.

در بحران تنها زنده ماندن کافی نیست، باید بازآفرینی کرد

سامان قلی پور، رئیس انجمن جوانان کارآفرین استان آذربایجان شرقی با تأکید بر ضرورت تغییر نگاه به بحران ها گفت: این همایش با هدف ارائه راهکارهای علمی و عملی، انتقال تجربه و ایجاد تفکرهای نو برای مواجهه با چالش های اقتصادی و اجتماعی برگزار شده است.

وی با تأکید بر اینکه در شرایط بحران، تنها زنده ماندن و عبور از شرایط دشوار کافی نیست، بلکه باید به دنبال بازآفرینی و ایجاد مسیرهای جدید برای آینده باشیم، افزود: هدف ما ایجاد نگاه ها و تفکرهای متفاوت نسبت به بحران و ارائه راهکارهایی برای مواجهه علمی و عملی با چالش ها و بحران های موجود در کشور است. به همین منظور، تلاش کردیم برنامه ای جامع و کاربردی برای این رویداد طراحی کنیم.

وی ادامه داد: برنامه های این همایش شامل کارگاه های حل مسئله، نشست ها و مناظره های تخصصی، بررسی پرونده های اقتصادی و همچنین انتقال تجربیات فعالان و صاحب نظران این حوزه است تا شرکت کنندگان بتوانند از دیدگاه های علمی و تجربیات عملی افراد برجسته بهره مند شوند.

قلی پور از حمایت های هیئت نمایندگان و دبیر اتاق تبریز قدردانی کرد و افزود: همراهی اتاق بازرگانی با انجمن جوانان کارآفرین، مایه افتخار ماست و امیدواریم برگزاری چنین سلسله برنامه هایی بتواند زمینه ساز افزایش تعامل، تبادل تجربه و شکل گیری ایده های نو در میان جوانان کارآفرین باشد.

وی ابراز امیدواری کرد که با حمایت از جوانان، تقویت روحیه کارآفرینی و ایجاد فرصت برای طرح ایده های نو، بتوان آینده ای روشن تر برای کشور رقم زد.

در ادامه ی این نشست، دو تیم برای برگزاری مناظره در اتاق بازرگانی انتخاب شدند و در یکی از پرونده ها، موضوع «قیمت یا حاشیه» با محوریت وضعیت یک تولیدکننده لوازم خانگی در شرایط رکود مورد بررسی و بحث قرار خواهد گرفت.